

АНАЛІЗ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИХ АСПЕКТІВ ТА ПЕРСПЕКТИВ РОЗВИТКУ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В УКРАЇНІ

студент Панченко А.О.

Розвиток цивілізації в останні десятиліття, нерозривно пов'язаний зі стрімким збільшенням частки залучених та спожитих ресурсів, в черговий раз ставить питання щодо оптимальності споживання паливних ресурсів; наскільки вистачить запасів; чи збережеться через 20 -30 років належний стан довкілля, якщо використовувати і надалі лише викопні джерела енергії? Ці та інші запитання зумовлюють глибоку зацікавленість проблемою енергозбереження науковців та дослідників, економістів та політиків. Вони — в числі пріоритетних напрямків державної політики. Особливо гостро ця проблема постала після газової кризи між Росією та Україною у питаннях постачання «блакитного палива».

Як відомо, Україна належить до енергодефіцитних країн. Щорічно споживаючи 160... 170 млн т. умовного палива, потреба його задовольняється за рахунок власного видобутку лише на 43...45 %. Частка використання альтернативних джерел енергії в структурі всіх паливно-енергетичних ресурсів України становила в 2004 році лише 2,8 %, тоді як в Програмі державної підтримки розвитку нетрадиційних та відновлюваних джерел енергії та малої гідро- і теплоенергетики визначено частку відновлювальних джерел енергії в розмірі 8...10 %.

На сьогоднішній день взірцем раціонального користувача поновлювальних джерел енергії в світі є Німеччина. В основу екологічної політики цієї країни покладено такий принцип «Відновлювальна енергетика має на меті захищати клімат, зменшувати бідність та сприяти технологічному й економічному розвитку». Використання відновлювальної енергії в економіці Німеччини сприяє щорічному скороченню викидів двоокису вуглецю на 70 млн тонн, що становить 1/3 від зобов'язань Німеччини по Кіотському протоколу.

Що ж стосується України, то наша країна володіє значним потенціалом відновлюваних джерел енергії, доцільно-економічний базис приблизно дорівнює 63 млн т. умовного палива, однак частка використання його у енергетичному балансі до цього часу є все ще незадовільною.

Перспективними для першочергового впровадження в Україні є такі напрямки використання альтернативних джерел енергії: штучні горючі гази, мала гідроенергетика, біомаса, сонячна та вітрова енергетика та геотермальна енергія.

В промислово розвинутих областях України промисловість отримує енергоспроможні відходи у вигляді штучних і промислових газів і там є

можливість нарощувати обсяги використання штучного коксового, феросплавного, доменного газів, а також метану вугільних родовищ.

Щорічне заощадження традиційних паливно-енергетичних ресурсів за рахунок використання горючих газів знаходиться на рівні 10 — 11 млн т. умовного палива і цей показник приймається в якості основного на подальші роки.

Одним із вдаливих прикладів використання альтернативних видів палива стало створення електростанції «Локачі» потужністю 8,7 МВт (виробництво електроенергії близько 60 млн кВт год. на рік) за рахунок коштів ДК «Укргазвидобування». Вона працює на газу регенерації з фільтрів очищення газу Локачівського газового родовища, яке, через великий вміст сірки, є непридатним для промислових та побутових споживачів газу. За рахунок виробленої енергії електростанція повністю забезпечує електрикою об'єкти Локачинського газового промислу, а решта продається на оптовий ринок електроенергії (за 2003 — 2004 р. станція виробила 110 млн кВт год електроенергії). Кожна тисяча кіловат-годин електроенергії, вироблена з вказаних відходів, в порівнянні з наявними традиційними енергогенерувальними установками запобігає в середньому викидам в атмосферу 4,2 кг твердих частинок, 5,7 кг оксидів сірки, 1,8 кг оксидів азоту та ін.

Невідкладним кроком у напрямку покращення енергетичної ситуації України, зменшення енергозалежності, а також у напрямку подальшої інтеграції в Європейську співдружність повинна стати всебічна підтримка держави розвитку та впровадження альтернативних енергетичних установок у регіонах з найвищими показниками економічної доцільності.

Цього можна досягнути шляхом виконання таких дій:

- удосконалення низки чинних законодавчих актів щодо відновлювальних джерел енергії, які б сприяли підвищенню економічної ефективності виробництва альтернативної енергетики;
- розробка інвестиційних проектів з метою залучення додаткових вкладень в цю галузь;
- надання гарантій державою виробникам «чистої» енергії щодо її купівлі за фіксованими тарифами;
- забезпечення рівня енергетичної безпеки України завдяки модернізації мережі наявних енергетичних установок, підвищення рівня їх надійності та безперебійності;
- інформування населення України щодо перспективності використання нетрадиційних джерел енергії, необхідності збереження екологічно чистого довкілля та зменшення викидів парникових газів в атмосферу від спалювання традиційних видів палива.

Науковий керівник: доц. Лукаш О.А.